

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Түбән Абдул авыл Советы

КАРАРЫ

23 декабрь 2022 ел

№62

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Түбән Абдул авыл җирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Түбән Абдул авыл җирлеге Уставы нигезендә,

Түбән Абдул авыл Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Түбән Абдул авыл җирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне (1 нче кушымта) расларга.

2. Түбән Абдул авыл җирлеге Совет карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

2008 елның 29 декабрәндәге 71 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Түбән Абдул авыл җирлегендә гавами тыңлаулар турындагы нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында»гы карары;

2012 елның 18 маендагы 40/1 номерлы «2008 елның 29 декабрәндәге 71 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Түбән Абдул авыл җирлегендә гавами тыңлаулар турындагы нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында»гы карарына үзгәрешләр керту турында»гы карары;

3. Әлеге карарны Түбән Абдул авылы, Ленин урамы, 92 йорт, Кзыл Кеч авылы, Кзыл Кеч урамы, 12 йорт территориясендә урнашкан махсус стендларда игълан итәргә, шулай ук «Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталы» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районының «Интернет» Интернет-телекоммуникация челтәре сайтында урнаштырырга.

4. Бу карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә кер.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны авыл башлыгына йөкләргә.

Түбән Абдул
авыл җирлеге башлыгы

Р.Р.Юнысов

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Түбән Абдул
авыл җирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртібе турында
нигезләмә

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Түбән Абдул авыл җирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртібе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Түбән Абдулавыл җирлеге Уставы (алга таба - җирлек Уставы) нигезендә эшләнгән.

1 статья . Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

1) гавами тыңлаулар - халык хокукларын гамәлгә ашыру формасы- Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Түбән Абдул авыл җирлеге (алга таба - җирлек) җирлекнең җирле әһәмияттәгә мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу аша җирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашуга, шулай ук федераль законнар, әлеге Нигезләмә белән беркетелгән мәсьәләләр турында фикер алышу өчен;

2) инициатив төркем - ачык тыңлауда катнашырга хокуклы Россия Федерациясе гражданны яки гражданны төркеме;

3) җәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, карала торган мәсьәлә буенча фикер алышуда катнашырга хокуклы, гавами тыңлауларда катнаша. Җәмәгатьчелек вәкилләренә җәмәгать тыңлауларына чыгарылган, җирле үзидарә органнарын яки дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яки аларның эшчәнлегендә түләүле килешү нигезендә катнашучы затлар керми;

4) гавами тыңлауларда катнашучылар - җирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, җәмәгатьчелек вәкилләре, экспертлар, халык алдында тыңлаулар үткөрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

5) чыгыш ясарга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - җирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 7 статьясында билгеләнгән срокларда, оештыру комитетына Халык алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясау өчен заявкаларын биргән җәмәгатьчелек вәкилләре;

6) оештыру комитеты - җирлекнең җирле үзидарә органнары вазыйфаи затларыннан, җәмәгатьчелек вәкилләренән паритет башлангычларда оештырылган гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү буенча оештыру гамәлләрен башкаручы коллегиаль орган;

7) җәмәгать тыңлауларын оештыручы-җирле үзидарә органының яисә ул төзегән коллегиаль киңәшмә органы вәкилләре;

8) жәмөгәть тыңлаулары эксперты-фигер алышуга чыгарыла торган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән мәсьәләләр буенча махсус белемгә ия зат. Эксперт язма рәвештә жәмөгәть тыңлаулары мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны фигер алышуда катнаша.

2 Статья. Гавами тыңлаулар үткөрүнең максатлары

Гавами тыңлаулар түбәндәге максатларда үткөрелә:

жирлек халкы катнашында мәжбүри тәртиптә карауга чыгарыла торган жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фигер алышу;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмөгәтьчелек фигерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткөрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 Статья . Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Халык тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткөрелә.

2. Халык алдында тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Жирлек уставы проекты, шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында нәкъ менә шушы норматив хокукый актлар рәвешендә үзгәрешләр кертү очрақларыннан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен жирлек халкының тавыш бирү юлы белән белдерелгән ризалыгын алу таләп ителгән очрақлардан тыш;

5) территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты;

3. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү, Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбенә финанслана.

Территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар нигезендә ачык тыңлаулар үткөрелә.

4 Статья. Гавами тыңлауларның инициаторлары

1. Гавами тыңлаулар халык, жирлек Советы, жирлек башлыгы, жирлек башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча үткөрелә.

2. Халыкның гавами тыңлаулар үткөрү инициативасы 18 яшькә житкән һәм жирлек территориясендә кимендә 10 кешедән торган гражданныр төркемненнән булырга мөмкин.

3. Гражданнарның инициативалы төркеме аны булдыру турында карар кабул ителгән көннән булдырылган дип санала, ул гражданнарның инициатив төркеменең беренче утырышы беркетмәсе белән рәсмиләштерелә.

4. Инициатив төркем җирлек советына түбәндәге документларны тапшыра:

- гавами тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп гариза һәм аларны уздыру кирәклеген нигезләү (1 нче кушымта);
- муниципаль хокукый акт проекты;
- муниципаль хокукый акты кабул итү кирәклеген нигезләүче аңлатма язуы, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп;
- финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукый акт каравына кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп ителсә);

- гражданнар инициатив төркеменең барлык әгъзаларының имзалары куелган имза кәгазе өлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымта нигезендә раслана. Имза кәгазенең һәр битендә инициатив төркем составыннан сайлана торган гражданнарның инициатив төркеме рәисе һәм секретаре тарафыннан таныкланырга тиеш;

- гражданнарның инициатив төркемен тәзү турында карар кабул ителгән утырыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеге булган, кәгазьләренең саны күрсәтелгән озату хаты.

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркем җыелышының вәкаләтле вәкиле һәм секретаре имза салырга тиеш.

5. Җирлек Советына өлеге статьяның 4 өлешендә билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

6. Инициатив төркемнең гаризасын карау срогы җирлек советына кергән көннән утыз көннән дә артып китә алмый.

7. Җирлек Советы инициатив төркеменең гаризасын карау нәтижәләре буенча халык алдында тыңлаулар билгеләү яки халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу турында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар җирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән чын имзалар саны халыкка ачык тыңлаулар үткөрү инициативасын күрсәтү өчен җитми;

3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлмәгән;

4) тапшырылган документлардагы мәгълүматлар чынбарлыкка туры килми;

5) җәмәгать тыңлауларына чыгаруга тәкъдим ителә торган муниципаль хокукый акт хокук инициативасы субъекты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тиешле җирле үзидарә органына кертелмәгән.

8. Җәмәгать тыңлауларын билгеләүдән баш тартуга суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

9. Гавами тыңлауларын билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарту, ачык тыңлауларын билгеләү өчен инициатив төркемнең документларын кабат кертелүенә киртә түгел.

5 Статья. Гавами тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки җирлек Советы инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар җирлек Советы карары белән билгеләнә. Җирлек башлыгы яисә җирлек башкарма комитеты җитәкчесе инициативасы белән үткәрелгән ачык тыңлаулар җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Гавами тыңлауларны билгеләү турында муниципаль хокукый актта булырга тиеш:

1) гавами тыңлаулар мәсьәләсе (гавами тыңлауларда фикер алышырга тиешле муниципаль хокукый акт проектының исеме һәм тексты);

2) гавами тыңлаулар датасы, урыны (адресы) һәм вақыты;

3) гавами тыңлаулар тыңлаулар үткөрү инициаторы исеме;

4) гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү буенча оештыру комитеты (Комиссия) составы (оешкан очракта);

5) гавами тыңлауларда каралган сораулар, гавами тыңлауларда катнашу өчен гаризалар буенча вақыт, урын (адресы), элементә өчен телефон һәм тәкъдимнәрне кабул итү вақыты.

3. Муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә Устав нигезендә гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль хокукый акт проектының тексты һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый актлар «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Әлмәт муниципаль районы сайтында (алга таба - рәсми сайт) урнаштырылырга, шулай ук «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасында Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән кагыйдәләр нигезендә урнаштырылырга тиеш.

Халыкка хәбәр итү максатларында гавами тыңлаулар һәм муниципаль норматив хокукый акт проекты билгеләү турында бердәм порталда урнаштыру жирлек Башкарма комитетының шәхси кабинетыннан файдаланып, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән срокта башкарыла.

6 Статья. Гавами тыңлаулар турында мәгълүмат бирү һәм аларны үткөрү вақыты

1. Гавами тыңлауларны үткөрү вақыты 30 көннән дә ким түгел, әгәр закон һәм әлеге Нигезләмә белән башкача билгеләнмәгән булса.

2. Халыкка гавами тыңлауларны билгеләү турында халыкка мәгълүмат бирү гавами тыңлауларны билгеләү турында муниципаль хокукый актны бастырып чыгару юлы белән, Устав белән билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен һәм әлеге Нигезләмә белән гамәлгә ашырыла.

3. Кабул ителгән карарларны нигезләүне дә кертәп, гавами тыңлаулар нәтижәләре муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Гавами тыңлаулар үткөргәндә билгеләнгән срокларның үтөлешен контрольдә тотуны гамәлгә ашыру гавами тыңлауларны оештыручыга йөкләнә.

7 Статья. Гавами тыңлауларны оештыру

1. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү жирлек башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла (алга таба-гавами тыңлауларны оештыручы).

2. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү барышында ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә:

1) жирлек Советы карарларын, жирлек башлығының халык алдында тыңлауларны билгеләү турындагы карарларын һәм муниципаль хокукый акт проектын әзерләү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;

2) гавами тыңлауларда катнашучылар жыелышын үткөрү;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты

буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыю;

4) жәмәгать тыңлаулары протоколын алып бару;

5) гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә әзерләү һәм бастыру;

6) әлеге Нигезләмәнең 3 статьясындагы 2 өлешенең 1, 2, 3, 4 пунктларында күрсәтелгән проектлар һәм сораулар буенча халык алдында тыңлаулар нәтижәләре буенча протокол һәм бәяләмә тапшыру.

3. Гавами тыңлауларда катнашучылар муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган үз тәкъдимнәрен һәм кисәтүләрен алдан ук һәм гавами тыңлаулар уздыру көнендә рәсми сайт ярдәмендә халыкка чыгарырга хокуклы.

Язма рәвештә бирелгән гавами тыңлауларда катнашучыларның искәрмәләре һәм тәкъдимнәрендә физик затлар - фамилияләре, исеме, атасының исеме (булган очракта); яшәү (теркәү) урыны адресы; юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) күрсәтелергә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелергә тиеш.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү "Шәхси мәгълүматлар турында" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар муниципаль норматив хокукый акт проекты гавами тыңлауларга чыгарылган тәкъдимнәрен «Дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләренң (функцияләренң) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән кагыйдәләргә нигезендә жиберергә хокуклы.

Фикер алышуга чыгарылган муниципаль норматив хокукый акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр, электрон формада дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктурада идентификацияләү һәм аутентификацияләүнең бердәм системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы кулланып, анда авторизациядән соң Бердәм портал ярдәмендә жирикләтә яшәүчеләр тарафыннан кертелә.

Кисәтүләр һәм тәкъдимнәр керту гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль норматив хокукый акт проекты һәм гавами тыңлауларны билгеләү турында мәгълүматны бастырып чыгару көненнән башлана һәм гавами тыңлаулар уздыру көненә кадәр 2 эш көненнән дә соңга калмыйча тәмамлана.

Муниципаль норматив хокукый акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр кертелгәндә, жирик халкы шулай ук үз фамилиясә, исеме, атасының исеме (булган очракта), гражданның шәхесен таныклаучы төп документның реквизитлары, туу датасы һәм яшәү урыны буенча теркәлү адресы турында белешмәләр жиберә.

Күрсәтмәләр һәм тәкъдимнәр органның шәхси кабинетына жиберелә.

5. Гавами тыңлауларда үз тәкъдимнәрен аргументлау өчен чыгыш ясау хокукы белән халык алдында тыңлаулар үткәру көненә кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән затлар катнаша.

Чыгыш ясау хокукы белән жәмәгать тыңлауларында катнашуга гариза биргәндә катнашучы паспортны алмаштыручы документ яки паспорт, шулай ук юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ тапшыра.

Чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып башкарыла.

6. Гавами тыңлауларда чыгыш ясау хокукыннан башка жирлекнең барлык кызыксынган кешеләре дә катнаша ала.

7. Халык инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткөрелгән очракта мәжбүри төртиптә гражданның инициатива төркеме вәкилләре чакырыла.

8 Статъя. Гавами тыңлаулар үткөрү төртибе

1. Гавами тыңлаулар жирлектә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта үткөрелә (9.00 сәгатътән 18.00 сәгатъкә кадәр, яисә эш көннәре буенча 15.00 сәгатътән 20.00 сәгатътән дш соңга калмыйча халык алдында тыңлаулар уздырырга киңәш ителә). Оештыру комитеты анда катнашырга теләгән кешеләргә тыңлаулар үткөрелә торган бинага тоткарлыксыз керү мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

2. Гавами тыңлаулар жыелыш формасында үткөрелә.

3. Гавами тыңлауларны билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы жирлек Советы, жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре, иҗтимагый оешмалар вәкилләре, гражданның инициативалы төркеме (әгәр халык алдында тыңлауларны уздыруның инициаторы булып 5 кешедән дә ким булмаган санда) оештыру комитеты формалаштыра. Оештыру комитеты үз составыннан рәис, рәис урынбасары һәм секретарь сайлай. Оештыру комитеты утырышта аның әгъзаларының яртысыннан артыгы булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

Гавами тыңлаулар үткөрелгән көнне оештыру комитеты аларның катнашучыларын төркөүне оештыра.

4. Оештыру комитеты рәисе гавами тыңлауларда рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлаулар ача, гавами тыңлауларны үткөрү төртибе буенча каралуга чыгарыла торган мәсьәләне (сорауларны), тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, сәркатибне һәм экспертларны күрсәтә, гавами тыңлауларны үткөрү инициаторларын күрсәтә.

5. Рәислек итүче гавами тыңлаулар алып бара һәм көн төртибе буенча фикер алышу төртибен күзәтә, кирәк булса, утырышлар залыннан сораулар буенча фикер алышу төртибен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.

6. Чыгышларның эзлеклелеге һәм вакыты гавами тыңлауларны үткөрү регламенты белән билгеләнә, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, чыгыш ясау хокукы һәм башка мәсьәләләр белән гавами тыңлауларда катнашуга язмача гаризалар саны.

Рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Гавами тыңлауларда катнашучылар чыгышлары төмамланганнан соң рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясаучыларга сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәислек итүче гавами тыңлаулардагы тәнәфес һәм аларның башка вакытта дәвам итүе турында карар кабул итәргә хокуклы.

9. Гавами тыңлаулар үткөргәндә төртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар жәмәгать тыңлаулары барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм үткөрүгә комачаулай алмыйлар. Рәислек итүче жәмәгать тыңлауларын үткөрү төртибен бозган очракта, аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Оештыру комитеты секретаре чараны үткөрү беркетмәсен алып бара.

11. Рәислек итүче чыгышлардан, тәкъдимнәрдән соң утырышның көн төртибәндәге мәсьәләне карап тикшерүнең йомгаклау вариантын тавыш бирүгә куя. Иҗтимагый тыңлауларда карарлар төркөлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү аша кабул ителә. Катнашкан һәркемнең бер тавышы бар, ул аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелган сорауны чишү өчен

бире. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә.

9 Статья. Гавами тыңлаулар йомгаклары

1. Гавами тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Беркетмә төзүнең тулылыгын тәмин итү өчен гавами тыңлаулар секретаре тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Аудиоязма алып барылган очракта бу хакта беркетмәдә билге ясала.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәrmәләре халык алдында тыңлауларның оештыру комитетына әлеге Нигезләмәнең 7 статьясындагы 3 һәм 4 өлешендә билгеләнгән белешмәләргә күрсәтеп бирелә.

2. Гавами тыңлаулар протоколы (3 нче кушымта) рәислек итүче тарафыннан имзалана.

3. Гавами тыңлаулар беркетмәләре гавами тыңлауларны оештыручы материалларында саклана.

4. Гавами тыңлауларында каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәrmәләр керткән гавами тыңлауларда катнашучы әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәр һәм искәrmәләргә үз эченә алган гавами тыңлаулар беркетмәсеннән өзәmtә алырга хокуклы.

5. Мәжбүри йомгаклау документының рәwеше әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымтада китерелгән гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә була, ул чара үткәrelгәннән соң алдагы эш көненнән башлап эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көнлек чорда төзелә.

Гавами тыңлауларның нәтижеләре турында бәяләмәдә түбәндәгеләр күрсәтеләргә тиеш:

- 1) карауга чыгарыла торган сорау (сораулар);
- 2) чараны уздыру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләү турында муниципаль хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны рәсми бастырып чыгару датасы;
- 4) утырышны уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) гавами тыңлауларда катнашучылар турында мәгълүмат;
- 6) карауга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең йомгаклау варианты;
- 7) кабул ителгән карарның нигезле нигезләнүе;
- 8) катнашучыларның тавыш бирү нәтижеләре.

6. Кабул ителгән карарларны нигезләүне дә кертәп, гавами тыңлаулар нәтижеләре торак пунктлар территориясендә һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында урнашкан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә, шулай ук «Дәүләт һәм муниципаль хезмәtlәрнең (функцияләрнең) бердәм порталы гавами тыңлаулардан соң 5 көннән дә соңга калмыйча, махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарыла (халыкка игълан ителә).».

7. Муниципаль хокукый акт проекты жирле үзидарә органына жибәрелә, аның вәкаләtlәрөнә, беркетмә һәм халык алдында тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә булып аны раслау кертелсә.

10 Статья. Устав проекты һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы карары проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм Советның уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты гавами тыңлауларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм жирлек Уставында

каралган үзенчәлекләр исәпкә алып карала.

2. Устав проекты һәм җирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты җирлек Советы аны кабул итү турындагы мәсьәләне караган көнгә 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга тиеш. Бер үк вакытта әлеге проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданның фикер алышуларында катнашу тәртибе, шулай ук җирлек Советының проект буенча ачык тыңлауларны билгеләү турындагы карары басыла.

3. Уставны шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатыннан Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңарту рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта җирлек Советы карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданның аның буенча фикер алышуларда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару таләп ителми.

4. Устав проекты яки Советның уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар җирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм җирлек Уставы тарафыннан билгеләнгән вакытта үткәрелә.

5. Гавами тыңлаулар тәмамланганнан соң, Устав проекты эшләнеп бетә һәм җирлек Советы каравына чыгарыла.

11 Статья. Җирле бюджет проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре һәм аның үтәлеше турында хисап

1. Җирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисап жәмәгать тыңлауларында Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, устав, бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып карала.

2. Җирлек башлыгы җирле бюджет проекты буенча гавами тыңлауларны билгеләү һәм җирле бюджет үтәлеше турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Җирле бюджет проекты буенча гавами тыңлауларны билгеләү, җирле бюджет үтәлеше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Җирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, җирле бюджет үтәлеше турындагы хисап җирле бюджет проекты бастырылганнан соң үткәрелә, ләкин 7 календарь көннәннән дә иртәрәк түгел.

12 Статья. Җирлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Җирлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проектына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июндәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

13 Статья. Җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләсен халык алдында тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча ачык тыңлаулар "Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында"

2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткөрү буенча вәкаләтле орган булып җирлек Советы тәзи торган оештыру комитеты тора.

3. Җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар үткөрү турындагы карар җирлек Советы тарафыннан кабул ителә.

4. Җирлек чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларның датасы, вакыты һәм урыны турындагы хәбәр җирлек Советы тарафыннан халык алдында тыңлаулар үткөрү көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарыла (игълан ителә).

Татарстан Республикасы Әлмәт
Муниципаль районының Түбән Абдул
авыл җирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
нигезләмәгә 1 нче кушымта

ЖӘМӘГАТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Инициатив төркем _____кешә санында (исемлек кушымтада бирелә)
Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы _____ авыл җирлегендә
халык инициативасы буенча гавами тыңлауларын түбәндәге сорау буенча
билгеләргә _____ төкәдим
итә: _____

Гавами тыңлаулар үткәру кирәклеген нигезләү:
_____
_____

Кушымта (фактта төкәдим ителгән документлар күрсәтелә):

- муниципаль хокукый акт проекты;
- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп;
- финанс-иқтисады нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый актка кертелгән очракта);
- гражданныр инициатив төркеменәң барлык әгъзаларының имзалары куелган имза кәгазе, әлегә Нигезләмәгә 3 нче кушымта нигезендә. Имза кәгазенәң һәр битендә инициатив төркем составынан сайлана торган гражданнырның инициатив төркеме рәисе һәм секретаре тарафынан таныкланырга тиеш;
- гражданнырның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән утырыш беркетмәсе;
- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафынан имзаланган, инициатив төркем тарафынан тапшырылган документлар исемлегә.

Гражданныр инициативасы
төркеменәң вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(Ф.И.О.)

Гражданныр инициативасы
төркеме секретаре _____

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Өлмөт
Муниципаль районының Түбән Абдул
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
нигезләмәгә 2 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЕ

Түбәндәге сорау буенча: _____
_____»

Без, түбәндә язылучылар, Татарстан Республикасы Өлмөт муниципаль
районы _____ авыл жирлегендә халык инициативасы буенча
гавами тыңлаулар уздыруны хуплыйбыз:
« _____
_____»

N п/п	Фамилия, исем, отчество	18 яшендә туган ел (өстәмә рәвештә туган көнә һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Шәси имза белән раслыйм:

_____
(фамилия, исем, отчество, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының

сериясе һәм номеры граждан паспорты, аны биргән органның исемен яки кодын күрсәтеп,

_____ урын адресы имза жыйган кешенең яшәве, имзасы һәм аны кертү датасы).

Гражданнар инициативасы
төркеменең вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(Ф.И.О.)

Гражданнар инициативасы
төркеме секретаре _____

(имза)

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Әлмәт
Муниципаль районының _____
авыл җирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
нигезләмәгә 3 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРЫ ПРОТОКОЛЫ

« ____ » _____ 20__ ел N
_____ авылы

Инициатива буенча гавами тыңлаулары:

Билгеләнгән _____ № _____

(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт)

басылган (игълан ителгән): _____

үткәреп _____

адресы буенча: _____

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәислек итүче: _____

Сәркатип: _____

Белгечләр: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Гавами тыңлауларда катнашучылар: _____
(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____
(Ф.И.О.)

2. _____
(Ф.И.О.)

3. _____
(Ф.И.О.)

Телдән һәм язмача кертелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр саны
_____, шул исәптән:

N п/п	Рекомендация һәм тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Гавами тыңлауларда рәислек итүче _____
(имза) (Ф.И.О)

Татарстан Республикасы Өлмөт
Муниципаль районының _____
авыл жирлегендө гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
нигезләмөгә 4 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӨ

« ____ » _____ 20__ ел
авылы _____

Инициатива буенча жәмәгать тыңлаулары: _____
билгеләнде _____

(муниципаль хокукый акт)

алдыннан № _____
(муниципаль хокукый акт исеме)

басылган (игълан ителгән): _____
адрес _____ буенча

үткәрелде: _____

Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сорау
(сораулар) _____

Гавами тыңлаулар үткәру инициаторы _____

Гавами тыңлауларның датасы, вакыты һәм урыны

Гавами тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукы
алучылар турында мәгълүмат _____

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр
һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм рекомендацияләре		Кертелгән һәм якланган тәкъдимнәр, рекомендацияләр	Искәрмә
N п/п	Проектның исеме яки формалаштырылган сорау	N п/п	Тәкъдимнең тексты	Катнашучы экспертның Ф.И.О.	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты: _____

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше.)

каршы _____ (кеше.)

тыелды _____ (кеше.)

Гавами тыңлауларда рәисле итүче _____ (имза) _____ (Ф. И. О)